

Lönestrukturstatistik, landstingskommunal sektor

2012

AM0105

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	3
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	3
1	Översikt	4
1.1	Observationsstorheter	4
1.2	Statistiska målstorheter	7
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	8
1.4	Dokumentation och metadata	8
2	Uppgiftsinsamling	9
2.1	Ram och ramförfarande	9
2.2	Urvalsförfarande	9
2.3	Mätinstrument	9
2.4	Insamlingsförfarande	9
2.5	Databeredning	9
3	Statistisk bearbetning och redovisning	11
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	11
3.2	Redovisningsförfaranden	11
4	Slutliga observationsregister	11
4.1	Produktionsversioner	11
4.2	Arkiveringsversioner	11
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningssomgängen	12

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)

Postadress: Box 1236, 111 82 Stockholm

Besöksadress: Tullgränd 4

Kontaktperson: John Ekberg

Telefon: 08 - 545 292 40

Telefax: 08-650 86 36

E-post: fornamn.efternamn@mi.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Postadress: 701 89 Örebro

Besöksadress: Klostergatan 23

Kontaktperson: Rolf Högqvist

Telefon: 019 - 17 65 78

Telefax:

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns

dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

0.9 EU-reglering

Nej.

0.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom landstingen i termer av nivå, struktur och utveckling.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Kommun- respektive Landstingsförbundet) har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över landstingsanställd personal. Samarbetet har tillkommit för att undvika dubbelinsamling av statistik, då Sveriges Kommuner och Landsting varje år samlar in löneuppgifter till sin förhandlingsstatistik.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riksnivå som regional nivå. Andra användningsområden är som underlag för lönestrukturanalyser och jämförande lönestatistik.

Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, kommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer.

0.12 Uppläggning och genomförande

Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga landstingsinrättningar. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras materialet till SCB.

0.13 Internationell rapportering

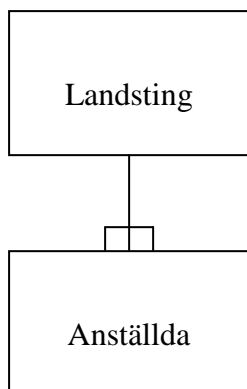
Ej aktuellt.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Målobjekt

Målobjekten utgörs av anställda inom landstingen den 1 november 2012 vars anställningsform regleras av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB).

Följande objekt är dock exkluderade:

- Heltidstjänstlediga
- Arvodesanställda
- Förtroendevalda
- Anställda inom landstingsägda bolag

Målpopulation

I undersökningen definieras två olika målpopulationer. En för statistik över sysselsättning och en för statistik över löner. Dessa populationer är inte identiska och definieras enligt följande:

Sysselsättningspopulation:

I sysselsättningspopulationen ingår arbetstagare som var anställda den 1:a november 2012 samt arbetstagare med timlön som fått ersättning utbetald i november för tid arbetad under oktober.

År 2012 ingick totalt 233 500 poster i sysselsättningspopulationen.

Lönepopulation:

Lönepopulationen utgår från sysselsättningspopulationen men innehåller endast personer som under mät månaden var mellan 18 och 65 år. Dessutom exkluderas personer med tjänstgöringsomfattning mindre än fem procent samt arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

År 2012 ingick totalt 225 500 poster i lönepopulationen.

I både sysselsättnings- och lönepopulationen kan en person förekomma, och räknas, flera gånger om denne uppehåller flera tjänster. Således räknas antalet tjänster, inte antalet personer. År 2012 översteg antalet anställningar antalet individer med ungefär 0,7 procent i respektive population.

Några för undersökningen väsentliga variabler beskrivs nedan. Mer detaljerade beskrivningar av samtliga variabler återfinns i Metaplus.

Förmåner

Enligt Skatteverkets normer är förmåner all form av "ersättning för arbete" som man som anställd kan få i annat än kontanter. Exempelvis ersättning för bil, kost, bostad etc.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive fasta lönetillägg. Med fasta lönetillägg avses huvudsakligen tillägg som är knutna till tjänsten och oberoende av arbetstidens förläggning. I de fall tjänstgöringsomfattning ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid, med hjälp av **tjänstgöringsomfattning**.

Heltidspersoner

Antalet heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av **tjänstgöringsomfattning** för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet. Till exempel summeras två anställningar med 60 procent respektive 40 procent tjänstgöringsomfattning inom ett visst landsting till en heltidsperson i detta landsting.

Kön

Uppgifter om kön hämtas från individens personnummer.

Landsting

Med landsting avses i normalfallet individens tjänsteställe. Indelningen följer 2012 års regionala indelning.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus **rörliga lönetillägg** och **förmåner**. Övertidsersättning ingår ej. I det fall tjänstgöringsomfattning inte avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till heltid. Förmåner räknas inte om till heltid.

Nyanställda/avgångna

Med nyanställda avses de individer som tillkommit i årets undersökning och med avgångna avses de individer som fanns med i föregående års undersökning men som saknades i årets.

I tabell 15 blir inte summan av antalet anställda 2011 plus nyanställda 2012 minus avgångna 2012, lika med antalet anställda 2012. Detta beror på att redan anställda kan ha fått fler eller färre tjänster.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses primärkommunala, landstingskommunala och statliga verksamhetsområden.

Region

Region är definierad enligt följande: *Östra Sverige*: Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län. *Södra Sverige*: Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län. *Norra Sverige*: Värmlands, Dalarnas, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Notera att Gotlands län inte ingår i redovisningen, då sjukvårdspersonal anställd i Gotlands län definieras som anställd inom primärkommunal sektor.

Rörliga lönetillägg

Med rörliga lönetillägg avses tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t. ex. ob, jour- och beredskapsersättning. Även vissa övriga, svårklassificerade tillägg förs hit.

Tjänstgöringsomfattning

Med tjänstgöringsomfattning avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid för en individ under mätmånaden.

Med heltidstjänstgörande avses den som antingen är heltidsanställd utan partiell tjänstledighet eller timanställda som arbetat 165 timmar eller mer. Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn, utbildning m.m.

Med deltidstjänstgörande avses den som är antingen heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller deltidsanställd med eller utan partiell tjänstledighet, eller timanställd som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden.

Med tjänstledig avses den vars inrapporterade tjänstledighet är 100 procent av överenskommen tjänstgöringsomfattning.

Tjänstgöringsomfattning kan inte överstiga 100 procent.

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN). Klassificering av utbildningens inriktning har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN 2000) som, till skillnad från gamla SUN, består av två delar: en nivå- och en inriktningsmodul som kan användas separat.

Uppgifter om individernas utbildning har hämtats från SCB:s utbildningsregister avseende år 2012.

Verksamhetsområden

De anställda är indelade i verksamhetsområdena Hälso- och sjukvård och Övrig verksamhet. Denna variabel är härledd från Sveriges kommuner och landstings verksamhetskod.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSYK96 som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-88. Redovisning sker enligt SSYK:s undergrupper på fyrsiffernivå.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mät månaden.

Överenskommen sysselsättningsgrad

Det förekommer tre olika varianter av överenskomna sysselsättningsgrader i redovisningen: heltid, deltid och övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme.

Observera att heltidsanställda ibland kan vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som räknas in under de överenskomna sysselsättningsgraderna deltid och övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Lönepopulation	Kön, Yrke, Region, Ålder, Överenskommen sysselsättningsgrad, Utbildningsinriktning, Utbildningsnivå, Tjänstgöringsomfattning, Verksamhetsområde	Månadslön	Genomsnitt, Median, Förändringstal, Undre respektive övre kvartil
Sysselsättningspopulation	Kön, Yrke, Region, Ålder, Överenskommen sysselsättningsgrad, Utbildningsinriktning, Utbildningsnivå, Tjänstgöringsomfattning,		Antal, Förändringstal, Heltidspersoner

	Verksamhetsområde		
--	-------------------	--	--

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Årligen publiceras materialet som ett statistiskt meddelande (SM) i elektronisk form, "Löner och sysselsättning inom landstingskommunal sektor" AM 51, samt i Sveriges statistiska databaser (SSD). De kan nås via SCB:s webbplats www.scb.se/AM0105.

På SCB:s webbplats finns även en kort presentation av undersökningen, länk till pressinformation samt utvalda tabeller och diagram från den senaste publiceringsomgången.

Materialet ingår också i databaserna för undersökningen "Lönestrukturstatistik, hela ekonomin".

1.4 Dokumentation och metadata

Dokumentation publiceras i SM och i *Beskrivning av statistiken*. Variablerna finns dokumenterade i SCB:s dokumentationsmodell, Metaplus.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Rampopulationen omfattar samtliga anställda inom landstingen den 1 november, vars anställningsform regleras av kollektivavtalet Allmänna bestämmelser (AB). Anställda i landstingsägda bolag ingår inte i ramen.

Undertäckning utgörs av anställda som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med 1 november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs. Några beräkningar på undertäckningen är inte gjorda.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej från och med 1 november tillhör denna kategori. Några beräkningar på den typen av övertäckning är inte gjorda. Övertäckning inbegriper även dubbelredovisad personal, d.v.s. arbetstagare som uppehåller mer än en tjänst. 2012 medförde den del av övertäckningen som berodde på dubbelredovisning en överskattning med omkring 1 500 personer i sysselsättnings- respektive lönepopulationen.

2.2 Urvalsförfarande

Undersökningen är en totalundersökning.

2.3 Mätinstrument

Sveriges Kommuner och Landstings anvisningar för sin personalstatistik.

2.4 Insamlingsförfarande

Sveriges Kommuner och Landsting ansvarar för insamling och granskning av datamaterialet. SCB utför dock ytterligare granskning och bearbetning av materialet.

2.5 Databeredning

Vissa av de variabler som används i undersökningen härleds från variabler som inkommer från Sveriges kommuner och landstings datainsamling. Nedan beskrivs hur några av dessa härleds/beräknas.

Överenskommen sysselsättningsgrad

För månadsanställda är variabeln lika med den inrapporterade sysselsättningsgraden. För timanställda inrapporteras ingen sysselsättningsgrad.

Om värdet på variabeln *antal arbetade timmar* är positivt beräknas sysselsättningsgraden för timanställda som:

$$\frac{\text{arbetade timmar}}{165} \times 100$$

Om värdet på variabeln *antal arbetade timmar* saknas eller är lika med 0 så beräknas sysselsättningsgraden för timanställda istället som:

$$\frac{\text{utbetald lön} - \text{övertidstillägg}}{\hat{\mu}_{03ij}} \times 100, \text{ där } \hat{\mu}_{03ij} \text{ är medellönen året innan inom}$$

yrke *i* för kön *j*.

Tjänstgöringsomfattning

Variabeln beräknas enligt följande formel:

$$\text{sysselsättningsgrad} - \left(\frac{\text{sysselsättningsgrad} \times \text{tjänstledighetens omfattning}}{100} \right)$$

Således är värdet på variabeln tjänstgöringsomfattning lika med värdet på variabeln överenskommen sysselsättningsgrad då tjänstledighetens omfattning uppgår till 0 procent.

Heltids- eller deltidstjänstgörande

Om tjänstgöringsomfattningen uppgår till 100 procent är variabeln lika med "1" (heltidstjänstgörande). Annars är variabeln lika med "2" (deltidstjänstgörande).

Rörliga tillägg

Rörliga tillägg beräknas som summan av ob-, jour-, beredskapstillägg samt övriga tillägg och tantiem. För deltidstjänstgörande räknas tilläggen upp till heltid med hjälp av variabeln tjänstgöringsomfattning.

Månadslön

Månadslön beräknas som grundlön inklusive fasta tillägg plus rörliga tillägg och förmåner. För deltidstjänstgörande räknas samtliga komponenter ingående i summan (förutom förmåner) upp till heltid med hjälp av variabeln tjänstgöringsomfattning.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Sysselsättningsuppgifterna redovisas dels med *antal* sysselsatta, dels med *förändring* från föregående år. Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellönen beräknas som summan av heltidslönerna för samtliga anställningar dividerat med antalet anställningar. Undre kvartil, median och övre kvartil innebär att lönen för 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna understiger det angivna värdet.

3.2 Redovisningsförfaranden

Det Statistiska Meddelandet AM 51, Löner och sysselsättning inom landstingskommunal sektor 2012 publicerades den 21:a maj 2013. SM:et publiceras endast i elektronisk form samt i Sveriges statistiska databaser som nås via www.scb.se/AM0105. Externa uppdrag redovisas enligt kundens önskemål.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Lönestruktur, landstingskommunal
Registervariant	Lönestruktur, landstingskommunal
Registerversion	2012

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata>. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Ej relevant.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången